

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายสฤกษ์พงษ์ เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ)

☐ เป็นร่างการเงิน

☒ ไม่เป็นร่างการเงิน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ โดยในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ตลอดจนการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนีในคดีอาญา คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว และเพื่อให้การวินิจฉัยคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวเกิดความเป็นธรรมต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางเปรียบเทียบร่างแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
มาตรา 108 ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ (1) ความหนักเบาแห่งข้อหา (2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด (3) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร (4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด (5) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่ (6) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่ (7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหายแล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริงรายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้	มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “มาตรา 108 ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว <u>ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ</u> <u>หากผู้ต้องหาหรือจำเลยมีประกันและยินยอมให้ใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวให้อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว</u> (1) <u>ความหนักเบาแห่งข้อหา</u> (2) <u>พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด</u> (3) <u>พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร</u> (4) <u>เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด</u> (5) <u>ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่</u> (6) <u>ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่</u> (7) <u>ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหายแล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้</u> เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น	ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราว หรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่<u>ของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว</u> หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือ<u>ในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้</u> / ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวก็ได้แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ / แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น
มาตรา 109 ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างสอบสวนหรือระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลจะต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ ถ้าไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะงดการถามเสียก็ได้แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้	มาตรา 4 ให้ยกเลิกมาตรา 109 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2522 มาตรา 109 / ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี / ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างสอบสวนหรือระหว่างที่พิจารณาคดีชั้นต้น / ศาลจะสั่งปล่อยจำเลยในระหว่างสอบสวน พิจารณา หรือโจทก์ว่า จะคัดค้านประการใดหรือไม่ / ถ้าไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะงดการถามเสียก็ได้แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- 1) สำนักงานศาลยุติธรรม
- 2) สำนักงานอัยการสูงสุด
- 3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 4) กรมคุมประพฤติ

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

- 1) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- 2) สภานายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 3) กรมราชทัณฑ์

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

ประชาชน

ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขหลักเกณฑ์การขอลปล่อยชั่วคราว จากเดิมที่เป็นดุลพินิจประกอบข้อพิจารณาของเจ้าพนักงานหรือศาล เปลี่ยนเป็นการใช้หลักประกันและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยหากผู้ต้องหาหรือจำเลยมีประกันและยินยอมให้ใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ให้อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้ (ร่างมาตรา 3)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการยกเลิกมาตรา 109 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2522 เรื่อง การอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ในระหว่างสอบสวนหรือระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น (ร่างมาตรา 4)

3. ท่านเห็นว่าหลักเกณฑ์การขอลปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฉบับปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือมีปัญหาในทางปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด

4. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)
